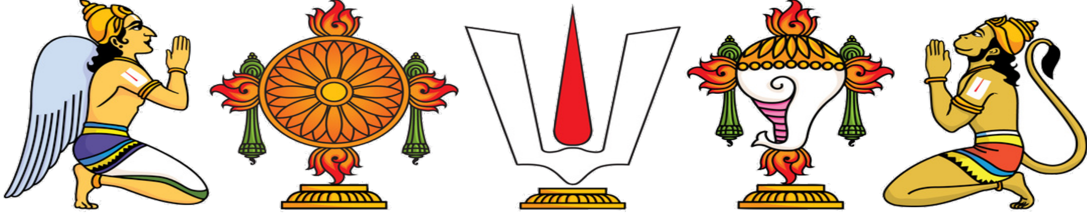
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమద్వరవరమునయే నమః

విశిష్టాద్వైతం

మలయప్ప స్వామి, తిరుమల

'పండితరత్న' డా॥ ఉ.వే. శ్రీమాన్ ఈయుణ్ణి అౡగ శింగరాచార్యులు

సమర్పణ: వంగల వేంకట కేశవ అయ్యంగారు

వేదవ్యాస మహర్షి

భగవద్రామానుజులు, శ్రీపెరుంబుదూర్

కూరత్తాళ్వార్ స్వామి

విశిష్టాద్వైతమ్

తస్మై రామానుజార్యాయ నమః పరమయోగినే,
యః శ్రుతిస్మృతి సూత్రాణా మంతర్జ్వర మశీశమత్.

ఏ మహనీయులు శ్రుతిస్మృతి సూత్రాలలో పై పైన తోచే వైరుధ్యమనే జ్వరాన్ని పోగొట్టారో, అటువంటి పరమ యోగి అయిన భగవద్రామానుజులను నమస్కరిస్తున్నాను.

ఈ శ్లోకంతో పెద్దలు అందరూ కీర్తించే వైభవాన్ని కలిగినవారు, మన స్వామి భగవద్రామానుజులు. వారు వృద్ధి చేసిన సిద్ధాంతమే విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతం అని అనబడుతున్నది. విశిష్టాద్వైతం అంటే ఏమి ? అనే విషయాన్ని గూర్చి, ఈ విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమూలంగా శ్రీ రామానుజులు సాంప్రదాయకాలైన పలు అర్థాలను ఏ విధంగా వ్యక్తం చేశారు? అనే విషయాన్ని గూర్చి ఈ వ్యాసంలో కొంచెం విన్నపింపబడుతున్నది.

చోళ సింహపురం దొడ్డయాచార్య స్వామి అనే మహా చార్యులు బ్రహ్మసూత్ర వ్యాఖ్యానమైన పారాశర్య విజయం అనే అత్యద్భుతమైన ఒక గ్రంథాన్ని రచించారు. ఈ గ్రంథం ఆరంభంలో వారు ఒక వర్ణన చేశారు. అది ఏమంటే,

వేదాపహారిణం దైత్యం మీనరూపీ నిరాకరోత్,
తదర్థాపహారిణః సర్వాన్ వ్యాసరూపీ మహేశ్వరః.

అనేది ఆ శ్లోకం. ఇందులోని భావం ఏమంటే— మత్స్యావతారాన్ని ఎత్తిన భగవంతుడే వ్యాసావతారాన్ని కూడా ఎత్తాడు. అతని ఒక అవతారం మీనావతారం. అతని ఇంకొక అవతారం వ్యాసావతారం. వేదాలను అపహరించిన సోమకుడు అనే

అసురుని నశింపజేసి, పరమ ప్రమాణమైన వేదాన్ని తిరిగి సంపాదించడం కోసం సంభవించినది మత్స్యావతారం. వేదార్థాలను మార్చి విపరీతంగా పలికే వేదబాహ్యులు, కుదృష్టులు అనే వారి మతాలను సప్రమాణంగా ఖండించి, "ఇదే వేదాంతార్థం, ఇదే వైదికమైన మతం, ఇదే సద్వాదం" అని యథార్థమైన వేదాంతార్థాలను సిద్ధాంతీకరించడం కోసం భగవంతుడు పరిగ్రహించిన అవతారం వ్యాసావతారం. ఈ వాస్తవాన్ని, అంటే, భగవంతుని అవతారమే వ్యాసావతారం –అనే విషయాన్ని వారి తండ్రి అయిన పరాశర భగవానులే వర్ణించారు.

కృష్ణ ద్వైపాయనం వ్యాసం విద్ధి నారాయణం ప్రభుమ్,
కో హ్యన్యో భువి మైత్రేయ! మహాభారత కృద్భవేత్.
(శ్రీ విష్ణు పురాణమ్– 3–4–5)
(మైత్రేయా! కృష్ణ ద్వైపాయనులు అనబడే వ్యాసులను పరమాత్మ అయిన నారాయణుడు అని తెలుసుకో. వేరెవ్వరు ఈ లోకంలో మహాభారతాన్ని రచించగలరు?) అనే శ్లోకాన్ని గమనించవచ్చు.

ఇటువంటి గొప్పతనాన్ని కలిగిన శ్రీ వేదవ్యాసులు అనుగ్రహించిన బ్రహ్మమీమాంసా శాస్త్రం అనే బ్రహ్మ సూత్రాలకు మన స్వామి భగవద్రామానుజులు శ్రీ భాష్యం మొదలైన గ్రంథాలతో వ్యాఖ్యానం చేశారు. వీటినే కాక, తిరుమలలో శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి సమక్షంలో వారు అనుగ్రహించిన ఉపన్యాసం గ్రంథస్థం చేయబడి, వేదార్థ సంగ్రహం అనే పేరుతో ప్రసిద్ధి చెందిన గ్రంథంగా ప్రకాశిస్తున్నది. వీటి వల్ల విశిష్టద్వైతం అంటే ఏమి? అనే విషయాన్ని గూర్చి మనం చాలా స్పష్టంగా తెలియవచ్చు. సంగ్రహంగా, వేదార్థ సంగ్రహంలో విశిష్టద్వైతం అనే దానిని గూర్చి చాలా ఆశ్చర్యకరంగా వారు వర్ణించారు. విశిష్టాద్వైతం అంటే ఏమి? ఇందులో, తత్వభాగం అంటే ఏది? హిత భాగమంటే ఏది? పురుషార్థ భాగం అంటే ఏది? వేదాంతసిద్ధమైన

తత్త్వ హిత పురుషార్థాలను మన పెద్దలు ఏ విధంగా నిర్వహించారు? అనే విషయాన్ని మనం ఇప్పుడు వివరంగా అనుభవంలోకి తెచ్చుకుందాం.

మహాచార్యులు అనబడే చోళ సింహపురం దొడ్డయాచార్యస్వామివారు పారాశర్య విజయం అనే గ్రంథం ఆరంభంలో ఒక విషయాన్ని తెలియజేశారు. వేదాంతులు అందరూ విచారించేది రెండు విషయాలను గూర్చియే. అవి ఏమి? అంటే, అద్వైతం వేదార్థమా? లేక, ద్వైతం వేదార్థమా? అనేవే ఆ రెండు విషయాలు. వేదాంతులు విషయ విచారం చేస్తారు. సకలవైదిక సంమతం శ్రీవైష్ణవ మతమై ఉన్నందున, శైవం వేదార్థమా? లేక, వైష్ణవం వేదార్థమా? అని విచారించే వైదికులు అనేవారు లేరు. , అద్వైత మతాచార్యులు కూడా వైష్ణవులే. విశిష్టాద్వైతుల మతం కూడా శ్రీవైష్ణవ మతమే. ద్వైతమతస్థుల మతం కూడా వైష్ణవమే. విష్ణుపారమ్యం చెప్పని అవైష్ణవ మతం అనేది వేదాంతంలో చేరినది కాదు. అద్వైత మతాచార్యులు కానీ, విశిష్టద్వైత మతాచార్యులు కానీ, ద్వైత మతాచార్యులు గానీ, అందరూ కూడా వేదాంతలుగా ఉన్నందున, నారాయణుని అంగీకరించని వైదికులే లేరు. ఆ విధంగా, ఒకవేళ విషయ విచారం ఒకడు చేసేవాడే అయితే, అతడు అవైదికుడుగా ఉంటాడే తప్ప అతడు ఏ విధంగాను వైదికుడు అయ్యే అవకాశం లేనే లేదు.

ఈ అర్థాన్ని పరమాచార్యులైన శ్రీయామునులు కూడా సిద్ధాంతీకరించారు. "భగవన్! నీ సర్వేశ్వరత్వాన్ని ఒప్పుకొనని వైదికుడు ఎవడు ఉన్నాడు?" అని భగవంతుని చూచి వారు స్తోత్ర రత్నంలో ప్రశ్నించారు–, " వైదిక కః " అని అంటూ. పెరియ వాచ్చాన్ పిళ్లై అనే శ్రీకృష్ణ సూరి అవైదిక శబ్దానికి "అబ్రాహ్మణ ఇత్యర్థః "అనే అభిప్రాయాన్ని తెలియజేశారు. పురుష సూక్తాన్ని అయినా అధ్యయనం చేస్తేనే బ్రాహ్మణ్యం సిద్ధిస్తుంది. దాని నుండి ఆరంభించి సకల వేద వేదంతాలలో సకల ఇతిహాస పురాణాలలో సర్వశాస్త్రాలలో సమ్మతమైనది నారాయణ పరత్వం. ఈ నారాయణపరత్వంలో వైదికులలో ఎవ్వరికి అభిప్రాయ భేదం అనేది లేనే లేదు,

అందుచేత, వైదికులు అందరూ విషయ విచారణ చేయడం వేదాంతార్థం ద్వైతమా?, అంటే, భేదమా? లేక, అద్వైతమా? అంటే, అభేదమా ?అనే విషయాన్ని గూర్చియే. మన పెద్దలు అందరూ ఈ విషయాన్నే విచారం చేసినవారుగానే ఉన్నారు.

మన పూర్వాచార్యులలో శ్రీ రామానుజులకు తిరుక్కచ్చినంబి మూలంగా వరదరాజస్వామి అనుగ్రహించిన ఆరు వార్తలలో, రెండవ వార్త " దర్శనం భేద ఏవ చ" అనేది. శ్రీ వరదరాజస్వామి శ్రీరామానుజులకు అనుగ్రహించిన ఆరు వార్తలలో చాలా ముఖ్యమైన అర్థం ఇదే. మన దర్శనం భేద దర్శనమే అయినప్పటికీ, దీనిని విశిష్టాద్వైత శబ్దంతో వర్ణిస్తున్నారు మన పెద్దలు. మన స్వామి శ్రీరామానుజులు తమ గ్రంథాలలో విశిష్టాద్వైతం అనే శబ్దాన్ని ఎక్కడా ప్రయోగించలేదు. అయినప్పటికీ, కాలక్షేపాన్ని అనుగ్రహించే సమయంలో వారు ఈ శబ్దాన్ని ప్రయోగించి ఉండాలి. వారి శిష్యులలో ప్రముఖులైన వడుగనండబి రచించిన శ్రీ రామానుజాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రంలో ఈ శబ్ద ప్రయోగాన్ని మనం గమనించవచ్చు. శ్రీరామానుజుల దివ్య సూక్తులకు వ్యాఖ్యానం అనుగ్రహించిన శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు "మన దర్శనం విశిష్టాద్వైతం" అని అనుగ్రహించడాన్ని మనం చూస్తున్నాము. శ్రీ శ్రుత ప్రకాశికాచార్యులవారు శ్రీ పరాశర భట్టర్ సంతతిలో అవతరించినవారు. వీరే శ్రీవేదవ్యాస సుదర్శన భట్టారకులు. వీరి సూక్తియే–

తస్మై రామానుజార్యాయ నమః పరమయోగినే,
యః శ్రుతి స్మృతి సూత్రాణా మంతర్జ్వర మశీశమత్.

(ఏ మహనీయులు శ్రుతి స్మృతి సూత్రాలలో పై పైన తోచే వైరుధ్యమనే జ్వరాన్ని పోగొట్టారో, అటువంటి పరమ యోగి అయిన భగవద్రామానుజులను నమస్కరిస్తున్నాను.) అనే ఆశ్చర్యకరమైన ఒక శ్లోకం. ఇంతకుమించి కూడా ఆశ్చర్యకరంగా ఇంకొక విషయాన్ని శ్రుత ప్రకాశికాచార్య స్వామి వారు అనుగ్రహిస్తున్నారు.

"ఆత్మా వా అరే ద్రష్టవ్యః శ్రోతవ్యో మంతవ్యో నిధిధ్యాసితవ్యః" (బృహదారణ్యకం– 6–5 –6) (వినదగినది, భావించదగినది అయిన ఈ ఆత్మ, ధ్యానించదగినది, దర్శించదగినది) అనే వేదాంత వాక్యంలో "ఆత్మా వా అరే ద్రష్టవ్యః" అని మొదట ఉన్న ప్పటికీ, మన పూర్వాచార్యులు ఆ క్రమాన్ని మార్చి అర్థం చెప్పారు పాఠక్రమం ఈ విధంగా ఉన్నప్పటికీ కూడా, మన పెద్దలు అర్థ క్రమాన్ని అనుసరించి పాఠ క్రమాన్ని మార్చి వేశా రు. అది పూర్వ మీమాంసా న్యాయ సిద్ధమైన విషయం "శ్రోతవ్యో మంతవ్యో నిదిధ్యాసితవ్యో ద్రష్టవ్యః" అని శ్రవణ, మనన, జ్ఞాన, దర్శనాలు –అనే క్రమంలో చెప్పేటట్లు ఈ బృహదారణ్యక వాక్యంలోని పద క్రమాన్ని వారు మార్చారు. . ఈ వచనార్థాన్ని మనసులో పెట్టుకొని శ్రీ శ్రుత ప్రకాశికాచార్యులవారు–

"శ్రుత్యంతేషు శ్రుతం భాష్యే మతం ధ్యాతం హృదంబుజే,
లక్ష్మీ ధరం ప్రపద్యే తం దృష్టం శ్రీరంగ ధామని."

అని అంటూ చాలా ఆశ్చర్యకరమైన శ్లోకాన్ని అనుగ్రహించారు. దీని భావం ఏమంటే– లక్ష్మీ ధరుడైన భగవంతుని దేనిలో మనం వింటున్నాము? అని అంటే, వేదాంతాలలో, దేనిలో మననం చేస్తున్నాము? అని అంటే, శీభాష్యంలో, దేనిలో ధ్యానం చేస్తున్నాము? అని అంటే, హృదయ పద్మంలో, చివరిగా, ఎక్కడ చూస్తున్నాము? అని అంటే శ్రీరంగంలో –అని. శ్రీరంగంలో దర్శనమా? లేక, పరమపదంలో దర్శనమా? అని అంటే, పరమపదంలో కాదు, శ్రీరంగంలోనే దర్శనం. "అచ్చువై పెరినుమ్ వేండేన్" అనే తొండరడి ప్పొడి ఆళ్వారుల దారిని అనుసరించేవారు, మన పూర్వాచార్యులు. పరమపదంలో భగవంతం సేవించడం అనేది నిత్యమైన పురుషార్థం. అయితే, ఈ భూమండలంలో శ్రీరంగంలోని దర్శనాన్ని కోరారు, మన పెద్దలు, ఈ మనోభిప్రాయాన్ని అనుసరించి శ్రుత ప్రకాశికాచార్యులవారు ఈ ఆశ్చర్యకరమైన అభిప్రాయాన్ని తెలియజేశారు.

ఉపనిషత్తులు అన్నిటిలోను ఛాందోగ్యోపనిషత్తుకు చాలా వైలక్షణ్యం ఉన్నది. వేదాలలో గొప్పది సామవేదం. సామవేదంలో అంతరంగమైనది ఛాందోగ్యోపనిషత్తు. అందులోనూ, ఆరవ ప్రపాఠకం అయిన సద్విద్యా ప్రకరణం ముఖ్యమైనది. (ఉపక్రమ, ఉపసంహారాలు(ప్రారంభం చివర ఒకే విధంగా ఉండడం), అభ్యాసం (మాటిమాటికి పఠించడం), అపూర్వత (కొత్తగా చెప్పడం), ఫలం (ప్రయోజనాన్ని కలిగినదిగా ఉండడం), అర్థవాదం (పొగడడం), ఉపపత్తి (పొందికను కలిగినదిగా ఉండడం) అనే ఆరు విధాలైన తాత్పర్య లింగాలతో ఛాందోగ్యోపనిషత్తులో ఉండే సద్విద్యాప్రకరణానికి కల తాత్పర్యం ఏమి? అనే విషయాన్ని విచారించి, ఈ ప్రకరణానికి అద్వైతమే విషయం– అని అద్వైతులు అంటున్నారు. ఈ ప్రకరణంలో చెప్పబడిన విషయం నిర్విశేషాద్వైతం– అనేది ఆదిశంకరుల అభిప్రాయం.

నిర్విశేషాద్వైతపరంగా కాదు, విశిష్టాద్వైత పరంగానే ఈ ప్రకరణాన్ని గ్రహించాలి– అని నిర్వహించారు, మన స్వామి భగవద్రామానుజులు. వారు అనుగ్రహించిన. వేదార్థ సంగ్రహానికి వ్యాఖ్యానం అయిన తాత్పర్య దీపికలో "ఆరు విధాలైన తాత్పర్య లింగాలతో చూచిప్పుడు ఈ ప్రకరణానికి విషయం అద్వైతం " అనే విషయాన్ని, మనం కూడా ఒప్పుకుంటున్నాము –అని శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు అన్నారు. ఆరు విధాలైన తాత్పర్య లింగాలతో అద్వైత మతమే ఈ ప్రకరణానికి సారార్థం– అనే విషయాన్ని పెద్దలు నిశ్చయించి పలికారు. " తత్ అభ్యుపగతమ్"– “దానిని మేము ఒప్పుకుంటున్నాము "అని అన్నారు శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు. అయితే, దానికి తరువాత, “ఆ అద్వైతమనేది ఎటువంటిది ?అని అంటే, దానిని మేము శుద్ధాద్వైతంగా గ్రహించడం లేదు, విశిష్టాద్వైతంగానే గ్రహిస్తున్నాము" అని అంటున్నారు. అందుచేత, అద్వైతం అనే శబ్దంలో మనకు అభిప్రాయ భేదం లేదు, శుద్ధాద్వైతమా? లేక, విశిష్టమైన అద్వైతమా? అనే విషయంలోనే అభిప్రాయ భేదం ఉన్నది– అని వర్ణించారు. శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు. విశిష్టాద్వైతం అనే పదాన్ని వారు ఈ సందర్భంగా

ప్రయోగించారు. అందుచేత ఈ శబ్దంలో చెప్పబడిన అర్థమనేది స్వామి భగవద్రామానుజులచే శ్రీ భాష్యాది గ్రంథాలలో విస్తృతంగా నిరూపింపబడిన విషయమే– అనే సంగతిని మనం గ్రహించవచ్చు.

అద్వైతమే వేదాంతం –అని అద్వైత మతాచార్యులు చెప్పలేదు, వేదాంతమే చెబుతున్నది. బృహదారణ్యక గతమైన కఠోపనిషత్తులో

"మృత్యోః స మృత్యు మాప్నోతి య ఇహ నానేవ పశ్యతి"

అనే ఒక వాక్యం కనబడుతున్నది. దీనితో –భేదాన్ని చూసేవానికి ఇంకా ఇంకా సంసారమే లభిస్తుంది తప్ప, ఏ సమయంలోను సంసారం నుండి విడుదల లభించదు. అతనికి మోక్ష సామ్రాజ్యం లభించదు– అనే విషయాన్ని వేదాంతం యొక్క పరమమైన అభిప్రాయంగా తెలియవచ్చు. . అద్వైతాన్ని దర్శించేవానికి మోక్షం లభిస్తుంది, ద్వైతం చూచేవానికి మోక్షం లభించదు –అనే విషయాన్ని వేదాంతం స్పష్టంగా చెబుతున్నది. దీనిని వైదికులందరూ చెప్పవలసినవారే, ఈ వేదాంత వాక్యాన్ని ప్రమాణంగా గ్రహించినవారు ఎవరైనా ఈ వాక్యానికి అర్థం చెప్పవలసినవారై ఉన్నారు. వేదాంతంలో చెప్పబడిన అద్వైతం ఇటువంటిది అని ఒకరు, అటువంటిది అని ఇంకొకరు చెబుతున్నారు– అనేదే వాస్తవం తప్ప, అద్వైతం వేదాంతార్థమే కాదు –అని ఏవైదికుడు కూడా చెప్పడం లేదు. ఆ విధంగా చెప్పడం సాధ్యం కూడా కాదు.

అందుచేత వేదాంతంలో చెప్పబడిన అద్వైతం ఎటువంటిది? అనే విషయంలోనే అభిప్రాయ భేదం. అది నిర్విశేషమైన అద్వైతమా? లేక, సవిశేషమైన ? అంటే, విశిష్టాద్వైతమా? అనే విషయ విచారాన్నే మన పూర్వాచార్యులు చేశారు– అనే విషయాన్ని మనం గ్రహించవచ్చు. "దర్శనం భేద ఏవ చ" అనే విషయాన్ని సిద్ధాంతంగా తిరుక్కచ్చి నంబిమూలంగా శ్రీ వరదరాజస్వామి అనుగ్రహించగా, దానిని

మన స్వామి భగవద్రామానుజులు విశిష్టాద్వైతపరంగా నిర్వహణ చేయడం అత్యంతం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం.

శ్రీ భాష్యంలోని లఘు సిద్ధాంత ప్రకరణంలో ఇంకొక అభిప్రాయాన్నికూడా మన స్వామి భగవద్రామానుజులు అనుగ్రహించారు. ప్రసంగ వశం చేత దానిని కూడా ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తాను. “తత్వ జ్ఞానాత్ మోక్షలాభః" – తత్వ జ్ఞానం వల్ల మోక్షం లభిస్తుంది అనే విషయాన్ని వైదికులు అందరూ చెబుతున్నారు.

“తమేవం విద్వాన్ అమృత ఇహ భవతి"(పురుష సూక్తం)
(ఈ భగవంతుని ఈ విధంగా తెలిసికొన్న జ్ఞాని ఈ లోకంలో ముక్తునకు సమంగా అవుతున్నాడు) అని,
"తమేవ విధిత్వా అతిమృత్యుమేతి" (శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు–3–8)
(ఆ పరమ పురుషుని తెలిసికొనే సంసారంనుండి దాటుతున్నాడు)
అనే వాక్యాలతో –”భగవంతుని గూర్చి మనం తెలుసుకోవాలి, భగవద్విషయ జ్ఞానాన్ని మనం పొందాలి, ఆ జ్ఞానంతోనే మోక్షం లభిస్తుంది, అమృత ప్రాప్తిహేతువు బ్రహ్మజ్ఞానమే" అని వేదాంతమే చెబుతున్నది. అనిష్ట నివృత్తి, ఇష్ట ప్రాప్తి– అనే రెండిటికి తప్పని ఉపాయం బ్రహ్మజ్ఞానం.

భగవద్రామానుజులు ఆదిశంకరుల వ్యాఖ్యానాన్ని శ్రీభాష్యంలో విచారించారు. "యదుత్తం అవిద్యానివృత్తిరేవ మోక్షం, సా చ బ్రహ్మవిజ్ఞానాదేవ ఇతి, తత్ అభ్యపగమ్యతే" – "అవిద్యానివృత్తియే మోక్షం, అది కూడా బ్రహ్మజ్ఞానం వల్లనే కలుగుతున్నది–అని మేము కూడా ఒప్పుకుంటాం. “అని శ్రీరామానుజుల వారు అన్నారు. . అవిద్య తొలగిపోవడమే మోక్షం– అనేది వేదాంత తాత్పర్యంగా అంటున్నారు, ఆదిశంకరులు. దానిని స్వామి రామానుజులు ఒప్పుకుంటున్నారు, అయితే, ఆ తత్వజ్ఞానం ఎటువంటిది? బ్రహ్మజ్ఞానం ఉపాయం అని

చెప్పబడుతున్నదే! ఆ బ్రహ్మజ్ఞానం, అంటే, సాధకం జ్ఞానం, ఎటువంటిది? అనే ప్రశ్నకు, ఆది శంకరుల పక్షం ఏమంటే, వాక్య జన్య వాక్యార్థజ్ఞానం —అని. కాని, ఉపాసనాత్మకమైన జ్ఞానం— అని అంటున్నారు, మన స్వామి రామానుజులు.

నిర్విశేషాద్వైతవాదులు వాక్యార్థజ్ఞానం ఉపాయం అని అంటున్నారు. అది ఉపాయం కాదు, ఉపాసనాత్మకమైన జ్ఞానమే ఉపాయం అని అంటున్నారు, విశిష్టాద్వైతులు. కొంచెం విశిష్టంగా చెబితే, ప్రపత్తి— అని అంటున్నారు. ఇంకా కొంచెం విశిష్టంగా చెబితే, ఆచార్యాభిమానం —అని అంటున్నారు. ఏవిధంగా చెప్పినా, అది ఒకే జ్ఞానం. . ఆ జ్ఞానాన్ని విశేషంగా వర్ణించేటప్పుడు, ఉపాసనాత్మకమైన జ్ఞానం, ప్రపత్తి రూప జ్ఞానం, శరణాగతి రూప జ్ఞానం, ఆచార్యాభిమాన రూప జ్ఞానం— అని దానిని వివరిస్తున్నారు. ఈ విధంగానే తత్వవిచారాన్ని చేసేటప్పుడు అద్వైతం అనే అర్థాన్ని మనం లేదు— అని చెప్పే వారం కాదు. అయితే, విశిష్ట బ్రహ్మమే వేదాంత తాత్పర్యం నిర్విశేష బ్రహ్మం కాదు— అనే సిద్ధాంత స్థాపనం చేస్తున్నారు, మన స్వామి భగవద్రామానుజులు.

"మృత్యోః స మృత్యు మాప్నోతి య ఇహ నానేవ పశ్యతి" అనే శ్రుతివాక్యం "ఎవడు నానాత్వాన్ని దర్శిస్తున్నాడో, అతడు భేదాన్ని చూస్తున్నాడు. అతనికి మృత్యువే లభిస్తుంది. సంసారమే లభిస్తుంది"— అని స్పష్టంగా చెబుతున్నది. ఈ శ్రుతి వాక్యానికి తాత్పర్యాన్ని అనుగ్రహించబోయే మన స్వామి రామానుజులు శ్రీభాష్యంలో—

“జగత్ బ్రహ్మకార్యతయా తదంతర్యామికతయా చ తదాత్మకత్వేన ఐక్యాత్ ——— తత్ ప్రత్యనీకనానాత్వం ప్రతిషిద్ధ్యతే" అని అన్నారు. శ్రీ భాష్య శ్రీ సూక్తులలో ఈ వాక్యానికి ఉండే వైలక్షణ్యం మిగిలిన ఏ వాక్యానికి లేదు— అని మహా విద్వాంసులైన పెద్దలు అందరూ పొగడుతున్నారు. ఈ వాక్యం మన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతానికి నిర్ధారణమైన నిర్ణాయక వాక్యం. దీనికి కల అర్థం ఏమి?

ద్వైతాన్ని ఖండించే ఈ వేదవాక్యం ఎటువంటి ద్వైతాన్ని ఖండిస్తున్నది అనేదానికి మన స్వామి రెండు విషయాలను అనుగ్రహిస్తున్నారు. అవి ఏమి అంటే

1) జగత్ బ్రహ్మకార్యతయా,

2) తదంతర్యామికతయా చ తదాత్మకత్వేన

అనేవి ఆ రెండు విషయాలు. దీనికి శ్రీశ్రుతప్రకాశికాచార్య స్వామివారు చాలా అద్భుతంగా అర్థాన్ని అనుగ్రహించారు. అది ఏమి అంటే, "తదాత్మకత్వేన చ" అని శ్రీ రామానుజులు చకారాన్ని ప్రయోగించకుండా, "తదంతర్యామికతయా చ తదాత్మకత్వేన" అని చకారాన్ని ప్రయోగించడానికి అభిప్రాయం ఏమంటే, రెండు కారణాలు ఉన్నాయి. ఆ రెండు విధాలైన కారణాలతో మనం తెలుసుకోవలసినది ఏమి? జగత్తు బ్రహ్మాత్మకం –అని అద్వైతులు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. రామానుజులు కూడా జగత్తు బ్రహ్మాత్మకం అని వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. బ్రహ్మాత్మకం అనే చెప్పేటప్పుడు, బ్రహ్మను, జగత్తును ఒకటిగా చేసి, బ్రహ్మాత్మకం అని చెప్పడమా? లేక, జగత్తు, బ్రహ్మం– అని రెండుగా గ్రహించి, బ్రహ్మాత్మకం అని చెప్పడమా? అనే విచారణ చేయవలసి ఉన్నది. రెండుగా గ్రహించి బ్రహ్మాత్మకం అని చెప్పవచ్చు, ఒకటిగా గ్రహించి బ్రహ్మాత్మకం అని చెప్పవచ్చు –అని రెండు విధాలైన అభిప్రాయాలను పురస్కరించుకొని, వీటిలో వేదాంతంలోని పరమార్థం ఏమి? అనే విషయాన్ని మన స్వామి రామానుజులు "జగత్ బ్రహ్మకార్యతయా, తదంతర్యామికతయా చ తదాత్మకత్వేన " అని వాక్యంద్వారా వివరిస్తున్నారు.

జగత్తు బ్రహ్మాత్మకమే. ఆ బ్రహ్మాన్ని విడిచి, జగత్తు ప్రత్యేకంగా ఉండదు– అనే అభిప్రాయంతో "జగత్తు బ్రహ్మాత్మకం" అని అద్వైతులు చెబుతున్నారు. ఇది మన సంప్రదాయం కాదు. జగత్తుకు, బ్రహ్మకు మధ్య కార్యకారణభావం, జగత్తుకు, బ్రహ్మకు

మధ్య ప్రకార ప్రకారి భావం –అని రెండు విధాలైన కారణాలను పురస్కరించుకొని, "జగత్తు బ్రహ్మాత్మకం" అని విశిష్టాద్వైతులమైన మనం చెబుతున్నాం. ఈ విషయాన్ని మన పూర్వాచార్యులు ఏ విధంగా తెలియజేశారో కొంచెం వివరిస్తాను.

వేదాంతాలలో చెప్పబడే అద్వైతం శంకరుల భాష్యంలో చెప్పబడినట్లుగా శుద్ధాద్వైతం కాదు. వేదాంతాలలో చెప్పబడినది విశిష్టాద్వైతమే. ఈ శుద్ధాద్వైతం అనేదానికి విరుద్ధమైన శబ్దం విశిష్టాద్వైతం. శంకరుల మతానుగుణంగా నిర్విశేష బ్రహ్మాద్వైతం. వీరి మతానుగుణంగా సవిశేషబ్రహ్మాద్వైతం. అద్వైతులు చెప్పేది నిర్విశేష బ్రహ్మాద్వైతం. విశిష్టాద్వైతులు చెప్పేది సవిశేష బ్రహ్మాద్వైతం. వారు నిర్విశేష బ్రహ్మాద్వైతాన్ని చెబుతున్నారు. వీరు సవిశేష బ్రహ్మాద్వైతాన్ని చెబుతున్నారు. ఇద్దరూ అద్వైతాన్నే చెప్పినప్పటికీ, అద్వైతులు చెప్పే అద్వైతం, దానికి విరుద్ధమైన ద్వైతం అనేది వేరు, విశిష్టాద్వైతులు చెప్పే విశిష్టాద్వైతం, దానికి విరుద్ధమైన ద్వైతం అనేది వేరు. బ్రహ్మ కంటే రెండవది లేదు –అని వేదాంతం చెప్పినందున, వేదాంతంలో అద్వైతం చెప్పబడినందున, రెండు మతాలవారు అద్వైతాన్ని ఒప్పుకుంటున్నారు. వేదాంతంలో అద్వైతం చెప్పబడినందున, “ద్వైతాన్ని చూడకు, భేదం చూడకు" అని స్పష్టంగా వేదాంతం చెప్పినందున, ఈ వేదాంతాన్ని నిర్ణయం చేసే వైదికులు "ద్వైతాన్ని చూడకూడదు, అద్వైతాన్నే చూడాలి" అని అన్నందున, "అద్వైతాన్నే చూడాలి" అని చెప్పడంలో ఇద్దరికీ అభిప్రాయభేదం అనేది లేదు. అయితే, ఈ విధంగా వేదాంతంలో చెప్పబడిన అద్వైతం ఎటువంటి అద్వైతం? అని వివరించే సమయంలో ఆదిశంకరులు చెప్పే అర్థం వేరు, మన స్వామి శ్రీరామానుజులు చెప్పే అర్థం వేరు.

"సదేవ, ఏకమేవ, అద్వితీయమ్"

ఈ చర్చలు అన్నిటికీ మూల కారణంగా ఒక శ్రుతివాక్యం ఉన్నది. ఆ వాక్యానికి అర్థం నిర్ణయం చేసే రీతిలోనే ఈ మత భేదాలు ఏర్పడ్డాయి. తండ్రి అయిన ఉద్దాలకుడు

తన కుమారుడైన శ్వేతకేతువుకు ఉపదేశం చేసే ప్రకరణమే ఛాందోగ్యోపనిషత్తులోని సద్విద్యా ప్రకరణం. ఛాందోగ్యోపనిషత్తులో ఆరవ ప్రపాఠకంలో సద్విద్యా ప్రకరణంలో –జగత్తుకు అంతటికి కారణమైన బ్రహ్మను గూర్చి నిరూపణం చేస్తున్నారు– తండ్రి అయిన ఉద్దాలకుడు. ఇందులో ఉండే ఒక వాక్యమే "సదేవ సౌమ్య ఇదమగ్ర ఆసీత్ ఏకమేవ అద్వితీయమ్" అనే వాక్యం.

"ఇదమ్"– కంటికి కనిపించే ఈ వస్తువులు అన్నీ –అని అర్థం. అంటే, ఇప్పుడు అనేక విధాలుగా, అనేకంగా, దేవ మనుష్య తిర్యక్ స్థావరాలుగా ఉండే పదార్థాలకు ఆశ్రయంగా ఉండే ఈ జగత్తు, అగ్రే– ఆ కాలంలో, అంటే, సృష్టికి ముందు ఉన్న ప్రళయ కాలంలో, సదేవ –సత్తుగానే ఉన్నది. అంటే, ఉండే వస్తువుగానే ఉన్నది. ఏకమేవ ఆసీత్– అది ఒకటిగానే ఉన్నది. ఇప్పుడు అనేక పదార్థాలుగా నామరూపాలతో కనిపించే ఈ ప్రపంచం అనేది నామరూప విభాగం లేకుండా ఒకటిగానే ఉన్నది. ఏకత్వం అనేది నామ రూప విభాగాలు లేకుండా ఒకటై ఉండడాన్ని తెలుపుతుంది, అద్వితీయమ్ ఆసీత్–రెండవది లేనిదిగా ఉన్నది– అని అర్థం.

అందుచేత, “సదేవ" అనే చోట ఒక ఏవకారం, “ఏకమేవ "అనే చోట ఇంకొక ఏవకారం –అని ఏవకారద్వయం ఉన్నది. ఈ ఏవకార ద్వయంతో కూడినది అద్వితీయ శ్రుతి. అద్వితీయం, –రెండవది లేనిది–అని చెప్పబడుతున్నది. అందుచేత, అద్వితీయ శ్రుతి అని చెప్పబడుతున్నది. ఒకటే– అని చెబుతున్నది, రెండవది లేనిది– అని కూడా చెబుతున్నది. దీనినే శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు “ఏవకారద్వయం అవధారణ ద్వయ సచివాద్వితీయశ్రుతి" అని అన్నారు.

"అవధారణద్వయ సచివ అద్వితీయ శ్రుతి"– రెండు అవధారణలు కలిగిన అద్వితీయశ్రుతి– అని అర్థం. అవధారణం అంటే– ఏవకారమే. అవధారణం–

1) సత్తుగానే ఉన్నది, ఆ విధంగా అంటే ఏమి? 2) ఒకటిగానే ఉన్నది. ఆ విధంగా అంటే ఏమి? రెండవది లేనిదై ఉన్నది. ఆ విధంగా అంటే ఏమి ? "ఏకమేవ" అని అన్నందువల్లనే రెండవది లేదు, ఒకటే– అని తెలిసినట్లయినది. తరువాత, అద్వితీయం–, "ఒక్కటే ఉన్నది రెండవది లేదు" అని చెప్పినట్లయిది.

ఇదేకాక, అద్వైతాన్ని ఏ విధంగా గ్రహించవచ్చు? వేదాంతం చెప్పేది అద్వైతాన్నే– అని అంటున్నారు, శంకరులు. ఈ వాక్యానికి శంకరులు చెప్పే అర్థం ఏమంటే– "సదేవ ఆసీత్"– సత్ అనేది బ్రహ్మను నిర్దేశిస్తున్నది. సత్తుకు విజాతీయమైన, అంటే, భిన్నమైన పదార్థాలు ఏమీ లేవు. ఏకమేవ ఆసీత్– సత్తుకు సజాతీయమైన వస్తువులు ఏమీ లేవు. అద్వితీయం ఆసీత్– సత్తుకు స్వగత భేదం లేదు. లోకంలో మనం ఏ వస్తువును చూచినప్పటికీ విజాతీయభేదం, సజాతీయ వేదం స్వగత భేదం –అనే వాటిని మనం చూడగలము. అయితే, సత్ అని చెప్పబడే పరబ్రహ్మకు ఇటువంటి భేదాలు ఏమి లేవు –అని అంటారు, అద్వైతులు.

ఈ విధంగా సజాతీయ విజాతీయ స్వగత భేదరహితమైన చిన్మాత్రం బ్రహ్మ ఒక్కటే పరమార్థం– అనేది అద్వైతుల పక్షం. సత్ అనేది ఒక్కటే పరమాత్మ తత్వం. అంతకంటే వేరైన, సకల పదార్థాలు, అంటే, జగత్తు అంతా మిథ్యాపదార్థాలు. బ్రహ్మ సత్యం, జగత్తు మిథ్య అనేది వేదాంత డిండిమం. వేదాంతం బ్రహ్మను సత్యం అని మాత్రం చెప్పలేదు, జగత్తు మిథ్య అని కూడా చెబుతున్నది. "బ్రహ్మ సత్యత్వం ప్రపంచ మిథ్యాత్వం" అని బ్రహ్మకు సత్యత్వం చెప్పాలి. బ్రహ్మకంటే రెండవది లేదు.

సజాతీయ భేద విజాతీయ భేద స్వగతభేదరూప విశేష విశిష్టమని అంటే బ్రహ్మం సవిశేషం అవుతుంది. అయితే, బ్రహ్మం ఈ విధంగా సవిశేషం కాదు. . దానికి సమానమైనది ఇంకొకటి లేదు, అంటే, బ్రహ్మకు సజాతీయమైన జీవుడు లేడు, బ్రహ్మకు విజాతీయమైన ప్రపంచం కూడా లేదు. బ్రహ్మకు స్వగతమైన కళ్యాణ గుణాలు లేవు.

అందుచేత సదేవ, ఏకమేవ, అద్వితీయం. సజాతీయ భేదం లేకుండా, విజాతీయ భేదం లేకుండా, స్వగతభేదం లేకుండా, ఏ విధమైన బేధం లేకుండా, నిర్విశేష చిన్మాత్రమే బ్రహ్మం. అది జ్ఞాన మాత్ర స్వరూపంగానే ఉంటుంది. ఆనంద జ్ఞాన మాత్ర స్వరూపంగా ఉంటుంది. బ్రహ్మకు ఇంకొక జ్ఞానమాత్ర స్వరూపమై ఉండే సజాతీయం లేదు. అజ్ఞాన స్వరూపమైనది ఇంకొకటి లేదు. ఆ జ్ఞానానికి కూడా జ్ఞానం లేదు. ఇదే ఆదిశంకరుల మతం.

అద్వైతులు చెప్పే ఈ అభిప్రాయం ఏ వేదవాక్యానికి పొసగేది కాదు. ఆ వేదవాక్యంలో నిర్విశేష అద్వైతం చెప్పబడలేదు. విశిష్టాద్వైతమే చెప్పబడింది. సవిశేష బ్రహ్మమే చెప్పబడింది. ఈ వాక్యం అద్వైతుల సిద్ధాంతానికి బాధకం, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతానికి సాధకం– అనే విషయాన్ని శ్రీ రామానుజులు శ్రీ భాష్యం మొదలైన గ్రంథాలలో విశదంగా నిరూపించారు. ఈ వేదాంత వాక్యం యొక్క అర్థాన్ని మనం అనుభవంలో తెచ్చుకున్న వారమే అయితే, విశిష్టాద్వైతం అంటే ఏమిటి? అనే సంగతిని మనం ఒక విధంగా తెలుసుకోవడానికి వీలవుతుంది.

మొదట, ఈ శ్రుతి వాక్యానికి ఆదిశంకరులు చూపిన అర్థం పూర్తిగా పొసగదు. అది ప్రత్యక్ష ప్రమాణ విరుద్ధం. శ్రుతి ప్రమాణ విరుద్ధం –అని అంటున్నారు, శ్రీరామానుజులు. సత్ అనబడే బ్రహ్మకంటే వేరైన విజాతీయ వస్తువులు లేవు –అని అంటే, ప్రత్యక్షంలో గోచరించే వస్తువులను ఏ విధంగా నిర్వహించాలి? విజాతీయమైన అచిత్ వస్తువులు ప్రత్యక్ష సిద్ధంగానే ఉన్నాయి కదా. అందుచేత, శంకరుల పక్షంలో ప్రత్యక్షానికి విరోధం వస్తున్నది. ఇంతేకాక, , సత్తు అనబడే బ్రహ్మకు విజాతీయమైన మహత్తు, అహంకారం వంటి తత్త్వాలను గూర్చి శ్రుతి స్పష్టంగానే చెప్పినందున, శ్రుతి విరోధమూ వస్తుంది. పరమాత్మ జ్ఞానస్వరూపుడుగాను జ్ఞానగుణకుడుగాను ఉండేవాడు. కనుక, బ్రహ్మకు సజాతీయమైన భేదం ఉన్నది. సత్తుకు స్వగత భేదం లేదు –అని అంటే, అద్వైతులే "బ్రహ్మం ఏకం, బ్రహ్మం నిత్యం, బ్రహ్మం స్వయం ప్రకాశం "అని అంటున్నారు. ఈ

గుణాలు బ్రహ్మకు లేవు– అని అంటే, అది ఘటపటాదివస్తువుల వలె అవుతుంది. బ్రహ్మకు కల ఏకత్వం, దానికి జాతి భేదం లేదు–అని అనేది కూడా ఒక గుణం అవుతున్నది. బ్రహ్మకు అద్వైతులచే అంగీకరింపబడిన నిత్యత్వం కూడా ఒక గుణం అవుతున్నది. అందుచేత, బ్రహ్మకు స్వగత భేదమనేది దానికి అద్వైతులు ఒప్పుకునే స్వభావాల చేతనే సిద్ధిస్తున్నది. శ్రుతులు, స్మృతులు పరమాత్మ యొక్క కళ్యాణ గుణాలను అపారంగా వర్ణిస్తున్నాయి. ఈ విధంగా విజాతీయ సజాతీయ స్వగత భేదాలు బ్రహ్మకు ఉన్నాయి– అనేది ప్రత్యక్ష సిద్ధమై ఉన్నందున, ఈ శ్రుతి వాక్యానికి అద్వైతులు చెప్పే అర్థం అనుపపన్నం, పొసగదు –అని భగవద్రామానుజులు నిరూపించారు.

ఇదం –అని అంటే నానాత్వం, ఏకం అంటే– నానాత్వానికి విరుద్ధమైన సూక్ష్మదశ– అని అంటున్నారు, మన పూర్వాచార్యులు. ఈనాడు చూస్తే మనకు వేయి కుండలు, వేయి ప్రమిదలు, వేయి మూకుడులు కనిపిస్తున్నాయి. నిన్న ఏమి ఉన్నది? అని అంటే, అంతా ఒకే మట్టి ముద్దగా ఉన్నది. ఆ విధంగానే, ఈనాడు చూస్తే దేవ తిర్యక్ మనుష్య స్థావరాలుగా ఎంతగానో విచిత్రమైన ఆకారాలతో ఈ జగత్తు ఉన్నది. అయితే, నిన్న ఏ విధంగా ఉన్నది? అని అంటే, (ప్రళయ కాలంలో ఏ విధంగా ఉన్నది? అని అంటే,) ఒకే అవస్థను ఆ ప్రకృతి పొందినదిగా ఉన్నది. ఆ ప్రకృతి “తమః పరే దేవ ఏకీభవతి" అని చెప్పిన విధంగా పరమాత్మలో ఏకమై ఉన్నది. దానిని పరమాచార్యులైన నమ్మాళ్వారులు కూడా "ఒన్డుమ్ తేవుమ్" అనే పాశురంలో తెలియజేశారు. అంటే, పరమాత్మలో ఏకమై ఉండే ఆ ప్రకృతిని ప్రాకృతంగా కావాలని భగవంతుడు సంకల్పించి, జగదాకారంగా పరిణమింపజేశాడు –అని పైన పాశురంలోని విషయం. అదే ఇక్కడ చెప్పబడుతున్నది– “సదేవ సౌమ్య" అని అంటూ. సూక్ష్మావస్థగా ఉండే జగత్తు, ఏకమేవ –నామరూప విభాగానర్హంగా ఉన్నది. నామరూప విభాగానర్హంగా అని అంటే ఏమి? అన్నిటికీ రూపం ఉన్నది. ఈ నామరూపాలు అన్నీ సృష్టి కాలంలో ఉన్నాయి. ప్రళయ కాలంలో ఇవి నామరూపాలను కోల్పోయి, సర్వస్థంగా

ఉన్నవి. ఈ విషయం, అంటే, నామరూపాలను కోల్పోయి సర్వస్థంగా ఉన్నాయి– అనే విషయం ఈడు వ్యాఖ్యానంలో పలు చోట్ల సూచింపబడడాన్ని గమనించవచ్చు. ఆళ్వార్లు భగవంతుని కారణత్వాన్ని ఎంత విశిష్టంగా పలుచోట్ల ప్రస్తావించారో, అక్కడ అంతా నంబిళ్ళై తమ ఈడు వ్యాఖ్యానంలో ప్రలయకాలంలో ప్రకృతి అనేది నామరూప విభాగాలను కోల్పోయి, సర్వస్థమై ఉండే విషయం చెప్పబడడానికి మనం గమనించవచ్చు. "ఏకమేవ"– ఈ విధంగా ప్రళయ కాలంలో ఏకత్వం, సృష్టి కాలంలో నానాత్వం. ఏకత్వం అంటే ఏమి? నానాత్వం అంటే ఏమి? ఏకత్వం అని అన్నా, ఈ జగత్తే. నానాత్వం అన్నా, ఈ జగత్తే. ఈ జగత్తే ప్రలయకాలంలో ఏకంగానూ, సృష్టి కాలంలో అనేకంగా ఉన్నది, ఇందుచేత, సృష్టి కాలంలోనూ జగత్తు ఉన్నది, ప్రలయ కాలంలోనూ జగత్తు ఉన్నది. అయితే, ప్రళయకాలల జగత్తు ఒకటిగానే ఉన్నది. ప్రకృతి అని చెప్పేటట్లుగా ఉన్నది తప్ప, విచిత్రమైన ఆకారం దానికి అప్పుడు లేదు. సృష్టి కాలంలో అయితే ఈ జగత్తు నానాకార విశిష్టమై ఉన్నది. అందుచేత, విచిత్రమైన ఆకారం ఉన్నందున, నానాత్వం ఏర్పడింది. ఇది ప్రళయకాలంలో లేకుండా ఉన్నందున ఏకత్వం ఉన్నది. అందుచేత, "ఏకత్వే సతి నానాత్వం, నానాత్వేసతి చైకథా" అనే వచనాన్ని ఉదాహరించి, ఈ వేదాంతవాక్యానికి ఈ విధంగానే అర్థం గ్రహించాలి –అని మన స్వామి భగవద్రామానుజులు అత్యద్భుతంగా అనుగ్రహించారు. వేదార్థ సంగ్రహంలో– కారణమై ఉన్నది బ్రహ్మమే, కార్యమై ఉన్నది బ్రహ్మమే. కారణము బ్రహ్మమే, కార్యమూ బ్రహ్మమే. కారణ బ్రహ్మం కూడా విశిష్ట బ్రహ్మమే, కార్య బ్రహ్మ కూడా విశిష్ట బ్రహ్మమే. ఈ రెండు విశిష్ట బ్రహ్మలకు అద్వైతం చెప్పే సంప్రదాయంగా ఉన్నందున, "విశిష్టయోః అద్వైతం విశిష్టాద్వైతం" అని అన్నారు, శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు. ఇది చాలా ముఖ్యంగా తెలియవలసిన విషయం.

ఈ ఉపనిషత్ వాక్యం మొదట "ఏకమేవ" అని, తరువాత "అద్వితీయం" అని తెలుపుతున్నది. . దీనికి ఏమి అర్థం? అనే విషయాన్ని భగవద్రామానుజులు తమ గ్రంథాలలో చాలా చోట్ల తెలియజేశారు. వారి అభిప్రాయాన్ని శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు

కూడా ఆ విధంగానే వివరించారు. చాలా లోతుగా అనుభవించవలసిన విషయం ఇది. "ఏకమేవ" అనేదానికి అభిప్రాయం ఏమి? ఇప్పుడు నానాత్వం ఏకమేవ అన్నందున, అప్పుడు సూక్ష్మాకారం, ఇప్పుడు స్థూలాకారం. ఇప్పుడు ఘటశరావాదులుగా ఉండే వస్తువులు అప్పుడు మృత్పిండమై ఉన్నవి అన్నట్లే. ఇప్పుడు సృష్టికాలంలో ప్రకృతి ప్రాకృతాలుగా ఉన్నది. అప్పుడు, అంటే, ప్రళయ కాలంలో ప్రకృతి ప్రకృతిగానే ఉన్నది. అందుచేత, ఈ విధంగా దానికి, దీనికి ఉండే వస్త్వైక్యం. ఇదే ముఖ్యం. అంటే, ఇప్పుడు ఉన్నది ప్రకృతియే. అప్పుడు ఉన్నది ప్రకృతియే. ఇప్పుడు ఉన్నది బ్రహ్మమే, అప్పుడు ఉన్నది బ్రహ్మమే. ఇప్పుడు ప్రాకృత విశిష్టమైన బ్రహ్మం, అప్పుడు కూడా ప్రకృతి విశిష్టమైన బ్రహ్మమే. ప్రకృతి ప్రకృతియై ఉన్నది. –ప్రళయ కాలంలో. అదే ప్రకృతి ప్రాకృతమైన దశావిశేషాన్ని పొందినది– సృష్టికాలంలో. ఈ విధంగా భగవంతుడు ఇప్పుడు ఏ విధంగా ఉన్నాడు? ప్రాకృత విశిష్టమై ఉన్నాడు. ప్రళయ కాలంలో ఏ విధంగా ఉన్నాడు? ప్రకృతి విశిష్టమై ఉన్నాడు. ప్రకృతి ప్రకృతియే. ప్రాకృతం కూడా ప్రకృతియే. అది కూడా అచిత్తే. ఇది కూడా అచిత్తే. అది సూక్ష్మమైన దశ. ఇది స్థూలమైన దశ. ఈ విధంగా సూక్ష్మ చిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మం అనేది కారణ బ్రహ్మం. స్థూల చిదచిద్విశిష్ట బ్రహ్మం అనేది కార్య బ్రహ్మం. ఈ విధంగా కారణ బ్రహ్మకు, కార్య బ్రహ్మకు అద్వైతాన్ని చెప్పే సంప్రదాయమే "విశిష్టయోః అద్వైతమ్" అనేది.

ఇక్కడ ఇంకా విశేషంగా తెలియవలసిన విషయం యథార్థం ఒకటి ఉన్నది. నమ్మాళ్వార్లు దీనిని చాలా స్పష్టంగా మనకు తెలియజేశారు. వారికి నాయికా భావం. కలిగింది. ఆ దశలో వారు ఉపదేశ ముద్రను ధరించారు. పరాంకుకుశ నాయికతల్లి చూస్తున్నది. తాను కన్న కుమార్తె ఏనాడూ పాఠశాలకు వెళ్లిన సమయం లేదు ఒక అక్షరం కూడా ఆమె నేర్చుకున్నది లేదు. అయినప్పటికీ ఆమె జ్ఞానముద్రను ధరించి ఉన్నదే. జ్ఞానముద్రను ధరించి ఉంటే మాత్రం చాలునా! నోటిని తెరిచి ఏదైనా మాట్లాడుతుందా? అని ఆమె చూచింది. వెంటనే పరాంకుశ నాయిక పాశురాలను పాడడం ఆరంభించినది. . “కడల్ ఞాలమ్ శెయ్ దేనుమ్ యానే" అని అంటూ

పాశురాలను పాడడం ఆరంభించింది. అళ్వార్లు పరమవైదికసార్వభౌములు. నమ్మాళ్వారుల కంటే పరమవైదికులు ఇంకొకరు ఉన్నారా! పరమ వైదికులైన అళ్వారులు శ్రుతిచ్ఛాయలో, వేదాంతచ్ఛాయలో వేదాంతార్థాన్ని విశదీకరించగలిగిన తిరువాయ్ మొళ్రిలో పాడిన ఈ పాశురం చాలా అర్థపుష్టి కలిగినది. మొదటి పాదంలోనే తాను జగత్తును సృష్టించాను– అని అన్నారు. తరువాత పాదంలో తాను జగత్తుగా అవుతున్నాను– అని అన్నారు– “కడల్ ఞానమ్ ఆవేనుమ్ యానే" అనే పాదంలో. ఇక్కడ "ఆవేనుమ్" అనే పదంలోనే మన విశిష్టాద్వైత సంప్రదాయం యొక్క జీవనాడి ఉన్నది. “కడల్ ఞానమ్ శెయ్ దేనుమ్" అని చెప్పడంలో విశేషం లేదు. “కడల్ ఞానమ్ ఆవేనుమ్ యానే" అనేదే చాలా విశేషమైనది.

ఈ తత్త్వాన్ని కొంచెం వివరిస్తాను. కుమ్మరివాడు ఉన్నాడు. అతడు మట్టిని చూస్తున్నాడు. "మన్ను చాలా ఉన్నది. ఈ మన్నులో నిండుగా మూకుళ్ళు, బానలు, ప్రమిదలు మొదలైనవానిని చేసి ధనాన్ని సంపాదించవచ్చు" అని అతడు భావిస్తున్నాడు. ఇక్కడ "నిండుగా మూకుళ్ళను, బానలను, ప్రమిదలను చేస్తాను" అనే కుమ్మరివాడు సంకల్పించడం తప్ప, "నేనే మూకుడుగా, చట్టిగా, బానలుగా అవుతాను" అని సంకల్పించడం సాధ్యం కాదు. ఎందుకంటే, కుమ్మరివాడు మూకుడు, చట్టి, బానలను చేయడానికి నిమిత్త కారణం మాత్రమే. చట్టి, బానలుగా కావడం మన్నే తప్ప, కుమ్మరివాడు ఆ విధంగా కావడం సాధ్యం కాదు. అందుచేత మన్నులో చేయబడ్డ కుండకు మన్ను ఒక కారణం అవుతున్నది. అది ఉపాదాన కారణం అవుతున్నది. కుమ్మరివాడు ఒక కారణం. అతడు నిమిత్త కారణం అవుతున్నాడు. అందుచేత, కుండ పుట్టడానికి మన్ను ఒక కారణం, కుమ్మరివాడు మరొక కారణం. మన్ను లేకపోతే కుండ పుట్టడం జరగదు. కుమ్మరి వాడు లేకపోయినా కుండ పుట్టదు. అయితే, జగత్తుకు భగవంతుడు ఏ విధంగా అవుతున్నాడు? అని అంటే, అతడే ఉపాదాన కారణంగా అవుతున్నాడు? అంటే, అతడే జగత్తుకు ఉపాదాన కారణం అవుతున్నాడు. అతడే నిమిత్త కారణంగా కూడా అవుతున్నాడు. భగవంతుని ఉపాదాన కారణత్వాన్ని చెప్పే

శబ్దాలే "ఏకమేవ" అనేవి. అతడు తప్ప వేరు ఏ నిమిత్త కారణం లేదం—అని చెప్పడం కోసం వచ్చినది "అద్వితీయం" అనే పదం. ఈ విధంగా తాత్పర్యార్థాన్ని అనుగ్రహించారు, మన స్వామి భగవద్రామానుజులు. ఇదే మన సిద్ధాంతం. అభిన్న నిమిత్తోపాదాన కారణం బ్రహ్మం. ఇది వేదాంతంలోని పరమార్థం— అని అంటున్నారు, భగవద్రామానుజులు.

ఈ విధంగా లోక రీతిలో చూసినప్పుడు ఘటానికి కారణాలు అనేకం ఉన్నాయి. అయితే, ప్రపంచానికి పరమాత్మ కారణం అంటే, అతడే, అతడు మాత్రమే, అతడు ఒక్కడే కారణం అవుతున్నాడు. అతడే నిమిత్త కారణమై ఉన్నాడు. అతడే ఉపాదాన కారణమై అవుతున్నాడు. అతడే సహకారి కారణంగా కూడా అవుతున్నాడు. భగవంతుని కారణత్వాన్ని నిరూపించే రెండవ పదంలో నమ్మాళ్వారులు ఈ యథార్థాన్ని చాలా ఆశ్చర్యకరంగా అనుగ్రహించారు. "వేర్ ముదలాయ్ విత్తాయ్" (2—8). ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరమైన ప్రయోగం. వేర్ అంటే కారణం. చెట్టుకు వేరు కారణం అని మనకు తెలుసు. ముదల్ అంటే ఏమి? కారణం. విత్తు అంటే ఏమి? కారణం. వేర్ అన్నా కారణమే, ముదల్ అన్నా కారణమే, విత్తు అన్నా కారణమే. ఈ విధంగా నమ్మాళ్వారులు కారణత్వానికి వాచకమైన మూడు శబ్దాలను ఎందుకు ప్రయోగించారు? అని అంటే, , త్రివిధ చిదచిత్తులకు త్రివిధ కారణం తానే అవుతున్నందున ఈ విధంగా ప్రయోగించారు —అని అంటున్నారు, మన పూర్వాచార్యులలో ఒకరైన అழగియ మణవాళ ప్పెరుమాళ్ నాయనార్. ఆచార్య హృదయం అనే గ్రంథం నాలుగవ ప్రకరణంలో రెండవ దశకంలోని అర్థాన్ని తెలియజేసే రెండవ చూర్ణికయొక్క పరమ రహస్యార్థం ఇది. ఈ సందర్భంలో "లీలావిభూతిలో సంకల్పవిశిష్ట వేషంలో నిమిత్తంగాను, సూక్ష్మ విశిష్ట వేషంతో ఉపాదానంగాను జ్ఞానశక్త్యాది గుణ విశేష విశిష్టవేషంతో సహకారిగాను, నిత్యవిభూతిలో ఇచ్ఛావిశిష్ట వేషంతో నిమిత్తంగాను, అప్రాకృత అచిజ్జీవ విశిష్ట వేషంతో సహకారిగాను, ఈ విధంగా బద్ధముక్త నిత్యరూపమైన చిత్త్రయానికి, ప్రాకృత అప్రాకృత కాలరూపమైన అచిత్త్రయానికి త్రివిధ

కారణం తానే అయిన సర్వేశ్వరుడు" –అని శ్రీ వరవరమునులు అనుగ్రహించిన శ్రీ సూక్తులు ఇక్కడ అనుసందేయాలు.

భగవంతుడు జగత్తుకు ఉపాదాన కారణమై ఉన్నాడు, నిమిత్తకారణమై ఉన్నాడు, , సహకారి కారణమై ఉన్నాడు –అని పరమ వేదాంతార్థం. దీనికోసమే వేదవ్యాసులు ఒక అధికరణాన్ని అనుగ్రహించారు.

మొదటి అధ్యాయంలో 35 అధికరణాలు 34వ అధికరణం ప్రకృత్యధికరణం(1–4–7) అని అనబడుతున్నది ఇందులో మొదటి సూత్రం "ప్రకృతిశ్చ ప్రతిజ్ఞా దృష్టాంతానుపరోధాత్" అనేది. బ్రహ్మం ఉపాదాన కారణంగా కూడా అవుతున్నది. ఈ విధంగా గ్రహిస్తేనే ప్రతిజ్ఞ, దృష్టాంతం అనే రెండు విరోధించకుండా ఉంటాయి. కనుక –అని దానికి అర్థం. ఈ సూత్రానికి పూర్వపక్షం ఏమంటే, పరమాత్మ జగత్తుకు నిమిత్తరణంగా మాత్రమే తప్ప, ఉపాదాన కారణం అయ్యే అవకాశం లేదు –అనేది.

శైవులు అనేవారు కొందరు ఉన్నారు. వారు వేదాంతార్థాలను అన్నిటినీ చెప్పడానికి ముందుకు వస్తున్నారు. వారు ఏమని చెబుతున్నారు? అని అంటే, జగత్తుకు పరమాత్మ పరమశివుడు. అతడు ఉపాదాన కారణం కాదు. నిమిత్త కారణం మాత్రమే. అయితే, ఉపాదాన కారణం శివుడు కాదు, అది ప్రకృతి –అని వారు అంటున్నారు. పరమాణువులు జగత్తుకు ఉపాదాన కారణం –అని చెప్పేవారు కొందరు ఉన్నారు. ఏ విధంగా గ్రహించినప్పటికీ, ఈ విషయంలో మతభేదం ఉన్నది నిమిత్తోపాదన కారణాలకు ఐక్యాన్ని చెప్పినవారు లేరు, శైవ మతంలో. అయితే, మన సంప్రదాయంలో జగత్తుకు నారాయణుడు నిమిత్త కారణం అవుతున్నాడు, ఉపాదాన కారణం అవుతున్నాడు, సహకారి కారణమూ అవుతున్నాడు. ఇవి అన్ని సృష్టికి పూర్వం ప్రలయ కాలంలో ఒకటిగానే ఉన్నాయి. దీనికి ఏకత్వం అని సృష్టికాలంలో పేరు.

ఈనాడు అనేకంగా ఉండే ఈ జగత్తు దర్శనమిస్తున్న ది దీనికి నానాత్వం అని పేరు. అది కారణ కాలం. ఇది కార్యకాలం. అది కారణావస్థ. ఇది కార్యావస్థ. అది సూక్ష్మావస్థ, ఇది స్థూలావస్థ. అభిన్న నిమిత్తోపాదాన కారణం బ్రహ్మం అని చెప్పే వేదాంతం ఏమి చేసింది? అని అంటే, బ్రహ్మం ఉపాదాన కారణం అనే అర్థాన్ని చూపించింది. –"ఏకమేవ" అనే శబ్దంతో. దానికంటే వేరైన నిమిత్త కారణం ఉన్నదా? అనే విచారం రాగా, రెండవదిగా నిమిత్త కారణం అనేది ఇంకొకటి లేదు, బ్రహ్మమే నిమిత్త కారణం– అని చెప్పడం కోసం ఏర్పడినది–" అద్వితీయమ్" అనే పదం.

అద్వితీయం అనే పదంతో చెప్పబడిన విషయం నిమిత్తాంతర నిషేధం– అని మన స్వామి భగవద్రామానుజులు వ్యాఖ్యానించారు. ఈ ఉపాదాన కారణాన్ని చెప్పేటప్పుడే, "కార్యకారణయోః అభేదః, కార్యకారణయోః అద్వైతం". అంటే, కారణబ్రహ్మం, కార్యబ్రహ్మం అని ఈ రెండు విశిష్ట బ్రహ్మలకు అద్వైతం చెప్పే సంప్రదాయమే విశిష్టాద్వైతం. ఇందులో ముఖ్యంగా, చాలా స్పష్టంగా తెలియవలసిన యథార్థం ఒకటి ఉన్నది. దానిని శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు ఒక అద్భుతమైన దృష్టాంతమూలంగా వివరించి చూపించారు

. 20 సంవత్సరాలకు ముందు ఒక బిడ్డను కలకత్తాలో చూశాము. ఇప్పుడు మద్రాసు నగరంలో 20 సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత అదే బిడ్డను యవ్వన ప్రాయంలో చూశాము. ఈ విధంగా ఆ బిడ్డ ఈనాడు యువకుడుగా ఉన్నాడు. అతడే ఇతడు. ఆనాడు చూసినప్పుడు రెండు సంవత్సరాల వయస్సు. ఈనాడు చూసినప్పుడు 22 సంవత్సరాల వయస్సు. . ఇక్కడే శ్రుతప్రకాశికాచార్యుల వారు వ్యాఖ్యానం చేస్తున్నారు. ఒకనికే ఆ బాల్యం, యవ్వనం అనే రెండు అవస్థలు చెప్పబడినప్పటికీ, ఈ రెండు ఒకే కాలంలో ఉన్నాయా? అంటే, అవి లేవు. ఈ దృష్టాంతమూలంగా తెలియబడే అర్థం ఏమి? అంటే, సూక్ష్మావస్థ, స్థూలావస్థ అనే రెండు ఒకదానికి వెంట ఒకటిగా, కాలాధీనంగా చెప్పవచ్చు తప్ప, ఏక కాలావచ్ఛిన్నంగా

చెప్పడం వీలు కాదు. భగవంతునకు ఏకత్వం, నానాత్వం—అనే రెండు ఏకకాలంలో లేవు. ఏ కాలంలో ఏకత్వమో, ఆ కాలంలో నానాత్వం లేదు. ఏ కాలంలో నానాత్వమో, ఆ కాలంలో ఏకత్వం లేదు. కారణ కాలంలో కార్యావస్థ లేదు. కార్యావస్థలో కారణావస్థ లేదు. "అగ్రే "అనే కాలంలో, అంటే, ప్రళయ కాలంలో పరమాత్మ సూక్ష్మమైన చేతనా చేతనాలను శరీరంగా కలిగి, తాను విశిష్ట తత్వంగా ఉన్నాడు. ఈనాటి దినం, అంటే, సృష్టి కాలంలో అదే బ్రహ్మం స్థూల చేతనా చేతనాలను శరీరంగా కలవాడై, విశిష్ట బ్రహ్మగా ఉన్నాడు. కారణ బ్రహ్మయై ఉండేటప్పుడు ఉండే విశేషణం కార్యబ్రహ్మమై ఉండేటప్పుడు, అంటే, ఇప్పుడు లేదు. ఆ విధంగానే, కార్య బ్రహ్మమై ఇప్పుడు ఉండే విశేషణం కారణ బ్రహ్మమై అప్పుడు ఉండే స్థితిలో లేదు. దీనిని మనం తెలియాలి. చాలా ముఖ్యంగా తెలియవలసిన తత్వం ఇది. తిరుమ*ழி* ఆళ్వారులు దీనికి ఒక దృష్టాంతాన్ని తిరుచ్ఛంద విరుత్తం అనే ప్రబంధంలోని మొదటి పాశురంలో అనుగ్రహిస్తున్నారు.

పూ నిలాయ ఐందుమాయ్ ప్పునఱ్కణ్ నిన్ఱ నాంగుమాయ్
తీ నిలాయ మూన్ఱుమాయ్ చ్చిఱంద కాల్ ఇరణ్డుమాయ్
మీ నిలాయదొన్ఱుమాగి వేఱు వేఱు తన్మైయాయ్
నీ నిలాయ వణ్ణ నిన్నై యార్ నినైక్క వల్లరే?

అనేది ఆ ప్రబంధంలోని మొదటి పాశురం. తరువాత, పదవ పాశురంలో దీనిని వివరిస్తున్నారు. మొదటి పాశురంలో చెప్పబడిన సామానాధికరణ్యానికి ఉపయోగకరమైన భావంలోని అర్థాన్ని నిర్వహించే రీతిలోని ప్రకరణంవలె ఉన్నది, పదవ పాశురం. ఆ పాశురం ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది.

తన్నుళే తిరైత్తెழுమ్ తరంగ వెణ్ తడమ్ కడల్
తన్నుళే తిరైత్తెழுమ్ తడంగుకిన్ఱ తన్మైపోల్,

నిన్నుళే పిఱందిరుంది నిఱ్పవుమ్ తిరిబవుమ్
నిన్నుళే అడంగుకిన్ఱ నీర్మై నిన్ కణ్ నిన్ఱదే.

ఈ పాశురంలో ఉపాదాన కారణమైన భగవంతునకు ఒక రీతిలో సముద్రాన్ని దృష్టాంతంగా ఆళ్వార్లు పలుకుతున్నారు. వాయువుచేత సముద్రం ఉప్పొంగి, అలలు దాని నుండి పైకి లేస్తున్నాయి. తరువాత ఆ అలలు ఆ సముద్రంలోనే అణగి పోతున్నాయి. భగవంతునకు జలధి అని పేరు. కరుణాజలది అని అన్నా సరియే. వాత్సల్య సాగరం అని అన్నా సరియే. సౌశీల్య సాగరం అని చెప్పినా సరియే. సముద్రంలో వీచే గాలి చేత ఉప్పొంగి లేచే అలలు, తరువాత ఆ సముద్రంలోనే అణగిపోయేటట్లు, భగవంతునకు శరీరంగా ఉండే చేతనాచేతనాలు కూడా. భగవంతునిలోనే పుట్టి అణగిపోతాయి. వీటి సృష్టి మొదలైనవి అన్నీ భగవంతుని స్వరూపంలో అణగి ఉన్నాయి– అని అంటున్నారు భక్తిసారమునీంద్రులు. చేతనా చేతనాలు వికాసాన్ని పొందితే, అది సృష్టి అని, అవి సంకోచాన్ని పొందితే, అది సంహారం అని చెప్పబడుతున్నది. ఈ దృష్టాంతంలో– సముద్ర స్థానంలో భగవంతుడు, వాయు స్థానంలో అతని సృష్టిసంహార సంకల్ప విశేషాలు, కెరటాల స్థానంలో సృష్టి సంహారాలు చెప్పబడ్డాయి.

"మొదటి పాశురంలో చెప్పబడిన ఉపాదాన కారణత్వాన్ని పదవ పాశురంలో దృష్టాంత సహితంగా పలికి ఉపసంహరింపబడినది "అనే శ్రీ పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యఖ్యాన శ్రీసూక్తులు అనుసంధేయాలు.

అందుచేత, బ్రహ్మం ఎల్లప్పుడూ విశిష్ట బ్రహ్మమే. మనం ఎల్లప్పుడూ అతనితో కూడినవారంగానే ఉన్నాము సృష్టికాలంతో, ప్రళయకాలంతో తేడా లేకుండా, పరమాత్మ సంబంధం లేని కాలమే లేదు– అనే ఈ వాస్తవమే మన విశిష్టాద్వైత

సిద్ధాంతంలోని పరమమైన అభిప్రాయం. ఇది "విశిష్టయోః అద్వైతం విశిష్టాద్వైతమ్" అనేదానిని అనుసరించిన అర్థం.

ఇక, తరువాత, "విశిష్టస్య అద్వైతం విశిష్టాద్వైతమ్" అనేదానికి తగినట్లు అనుభవించవలసిన అర్థవిశేషం ఒకటి ఉన్నది. అది "చేతనాచేతనప్రకారం ఏకమేవ తత్త్వమ్" అనేది. శ్రీవేదాంత దేశికులు న్యాయ సిద్ధాంజనం ఆరంభంలో "అశేష చిదచిత్ ప్రకారం బ్రహ్మ ఏకమేవ తత్త్వమ్" అని అనుగ్రహిస్తున్నారు. అందుచేత మనం మన సంప్రదాయ రీతిలో తత్త్వం ఒకటే– అని చెప్పవచ్చు. దీనివల్ల తెలియబడే అర్థం ఏమి అంటే, ఇటువంటి చేతనాచేతన విశిష్టమైన దివ్యమంగళ విగ్రహ విశిష్టమైన, కళ్యాణగుణ విశిష్టమైన బ్రహ్మం రెండవది ఇంకొకటి లేదు– అనేది. అంటే, చేతనా చేతన విశిష్టమైన బ్రహ్మ వలె ఉండే రెండవ చేతనాచేతన విశిష్ట బ్రహ్మం అనేది లేదు అని అర్థం.

అద్వితీయం అని బ్రహ్మను గూర్చి వేదాంతం చెప్పింది. ఈ అద్వితీయ శబ్దానికి అర్థం ఏమి? అని ప్రశ్నించి, ఆశ్చర్యకరమైన అభిప్రాయాన్ని అనుగ్రహించారు, పరమాచార్యులైన శ్రీయామునులు– వారు అనుగ్రహించిన దివ్య గ్రంథమైన సిద్ధిత్రయంలో. "అద్వితీయం అంటే రెండవది లేదు– అనేదే అర్థం. అయితే, రెండవది లేదు అనేదానికి "బ్రహ్మ ఒక్కటే సత్యం, దానికంటే భిన్నమైన వస్తువు అయిన రెండవది లేదు" అని ఈ విధంగా అద్వైతులు చెప్పేటట్లుగా అర్థం కాదు. ఈ విషయాన్ని చాలా అందంగా వివరించి చూపించారు ఆ ఆచార్యులు.

శ్రీ నాథమునులు ఉత్తరదేశంలో యమునానదీ విషయంలోనూ, యమునానదీతీరవిహారి అయిన శ్రీకృష్ణుని విషయంలోనూ చాలా అభినివేశాన్ని కలిగినవారు కనుక, వారి నియమనానికి అనుగుణంగా "యమునై త్తుఱైవర్" అనే నామకరణం చేయబడినవారై, తరువాత చోళరాజు ఆస్థానంలో జరిగిన వాద యుద్ధంలో జయించి, అప్పుడు ఏర్పడిన ఆళవందార్ అనే తిరునామాన్ని కలిగినవారు కనుక,

యామునులు ప్రభువును మనస్సులో పెట్టుకొని ఆశ్చర్యకరంగా ఇక్కడ వివరిస్తున్నారు. చోళదేశప్రభువును ఒక విద్వాంసుడు " నీవు అద్వితీయుడవు" అని కీర్తించి, బహుమానాన్ని పొందాడు. దీనిని చూసిన కొందరు, రాజు దగ్గరకు వచ్చి "మీకు పత్నీ పుత్రులు, రాజ్యం, గుణాలు, గొప్పతనం, కీర్తి అన్నీ ఉండగా, మిమ్ములను చూసి "రెండవది ఏమీ లేనివాడవు అద్వితీయుడవు" అని చెప్పి ఇతడు వెళుతున్నాడే! " అని ఆక్షేపించగా, ప్రభువు కూడా ఆ విద్వాంసుని చూసి, "అద్వితీయుడు అంటే ఏమి?" అని అడిగాడు. దానికి ఆ పండితుడు " నీవు అద్వితీయుడవు అంటే, పత్ని, పుత్రుడు, రాజ్యం, ధనం, కీర్తి ఏమీ లేనివాడవు– అని అర్థం కాదు. నీతో సమానంగా పత్నీపుత్రులను, ధనాన్ని పొందినవాడు ఇంకొకనిని లేనివాడవు నీవు –అనేదే అర్థం" అని వివరించాడు.

ఈ విధంగానే, మన సంప్రదాయంలో కూడా "అశేష చిదచిత్ ప్రకారం బ్రహ్మ ఏకమేవ తత్త్వం". అంటే – ఇంకొక ప్రకారితత్వం లేదు. దీనిని "ప్రకారి అద్వైతం" అని అంటారు. మన పెద్దలు. అశేషచిదచిత్ ప్రకారం తత్త్వం. అన్ని చేతనాచేతనాలను తనకు ప్రకారంగా కలవాడు భగవంతుడు. అంత మాత్రమే కాకుండా, సమస్త కళ్యాణ గుణాత్మకుడై ఉన్నాడు. అంతమాత్రమే కాదు, దివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుడుగా కూడా ఉన్నాడు. శ్రీభూనీలానాయకుడుగానూ ఉన్నాడు. ఈ విధంగా విశిష్టమై ఉండే తత్వానికి అద్వైతం, అంటే, వీటిని అన్నిటిని కలిగిన ఈ పరమాత్మవలె ప్రకారితత్వం వేరు ఏదీ లేదు– అనేదే మన సిద్ధాంతంలో పరమార్థం –అని అంటున్నారు, మన పూర్వాచార్యులు.

ఈ విధంగా "విశిష్టయోః అద్వైతం విశిష్టాద్వైతమ్" అని అంటే, అది కార్యకారణ భావం. "విశిష్టస్య అద్వైతం విశిష్టాద్వైతమ్" అని చెబితే ప్రకార ప్రకారి భావం. వేదాంతాలలో చెప్పబడిన అద్వైతం, ద్వైతం వంటి శబ్దాలన్నీ పైన చెప్పిన రీతిలో విశిష్టాద్వైతపరంగానే నిర్వహించి, యథార్థమైన తాత్పర్యార్థాన్ని మనం

తెలుసుకోవాలి– అనేది మన పూర్వాచార్యులు, ప్రధానంగా, మన స్వామి భగవద్రామానుజులు మనకు చూపించిన దారి, ఈ విధంగా ఇదే అద్వైతం, ద్వైతం అనే పేర్లతో ప్రసిద్ధమై ఉండే రెండు మతాలను ఖండించేదై వెలుగుతున్నది, మన సిద్ధాంతం.

"యానుమ్ తానాయ్ ఒழிన్దానే" (తిరువాయ్ మొழி– 8 –8–4) అని నమ్మాళ్వార్లు అనుగ్రహించారు. ఈ పాశురాన్ని వ్యాఖ్యానం చేస్తూ ఈడు వ్యాఖ్యానంలో నంబిళ్ళై ఏమన్నారు అంటే, " ఐక్యం అనేదానికి అద్వైతులు చెప్పే రీతిగా స్వరూపైక్యం కాదు అర్థం. ఐక్యం అనేదానికి శరీర శరీర భావ నిబంధనమైన ఐక్యం– అని అర్థం. ఆ విధంగానే, భేదం అంటే భేదవాదులు చెప్పే శుద్ధ భేదం కాదు, అర్థం. భేదం అనేది స్వతంత్రమైన భేదాన్ని తెలుపదు. మన సిద్ధాంత ప్రకారం భేదం అనేదానికి శేష శేషిభావనిబంధనమైన భేదం అనేది అర్థం. శ్రుతప్రకాశికాభట్టర్ కూడా ఈ వాస్తవాన్ని వివరించారు. కారణం వేరు, కార్యం వేరు– అని కొందరు (వైశేషికులు) వాదిస్తారు. "కార్యకారణయోః భేద ఏవ " అనేది వారి సిద్ధాంతం కారణకార్యాలకు అద్వైతం, అనన్యత్వం లేదు –అని వారు చేసే వాదం. వీరు చెప్పే ఈ భేదాన్ని కుతర్క బ్రాంతి రూపమైన భేదం అని తమ శారీరక మీమాంసా శాస్త్రంలో శ్రీ వేదవ్యాసులు ఖండించారు. అంటే, కార్యం వేరు, కారణం వేరు అనేది కాదు. కారణం బ్రహ్మమే, కార్యం కూడా బ్రహ్మమే. కారణం మట్టిముద్దే, కార్యం కూడా మట్టిముద్దే. అవస్థా బేధం చెప్పవచ్చునే తప్ప, వస్తు భేదాన్ని చెప్పడానికి లేదు –అనేది మన సిద్ధాంతంలోని జీవనాడి అయిన అర్థం.

ద్వైత సంప్రదాయంలో కూడా భేదాన్ని అంగీకరిస్తారు. అటువంటి భేదాన్ని మనం ఒప్పుకోలేదు. స్వనిష్ట భేదం మన సిద్ధాంతంలో లేదు. స్వనిష్టం అంటే –స్వతంత్రం అని అర్థం. స్వతంత్రమైన భేదం మన సిద్ధాంతంలో లేదు. ప్రకృతి భిన్నమైనదే. జీవుడు కూడా భిన్నమైనవాడే. ప్రపంచం వేరయినదే. తత్వత్రయం కూడా వేరు వేరుగా ఉండే తత్వాలుగా ఉన్నప్పటికీ, అవి ప్రత్యేకంగా ఉంటాయా? అని అడిగితే, పరమాత్మకు

లొంగకుండా జీవాత్మ లేదు, పరమాత్మకు అధీనం కాకుండా అచిత్తత్వం లేదు. ప్రకృతి కానీ, జీవుడు కానీ, ఏ తత్వం అయినప్పటికీ కూడా, అది స్వతంత్ర తత్వం కాదు. పరమాత్మకు పూర్తిగా పరతంత్రమైన తత్వంగా ఉన్నందువల్ల, ఈ తత్వాలు ప్రత్యేకంగా వస్తువులుగా ఉన్నప్పటికీ కూడా, అవి ఏ సమయంలోనూ ప్రత్యేకంగా పరమాత్మను విడచి ఉండలేవు– అనేది మన సంప్రదాయం. ఇవి ఎప్పుడూ పరమాత్మతో చేరి ఉండే తత్వాలుగానే ఉంటాయి. బ్రహ్మకు, జగత్తుకు మధ్య ఉండే సంబంధం నిత్యసిద్ధమైన సంబంధమే తప్ప, ఒకనాడు ఏర్పడి, ఒకనాడు లేకుండా పోయే సంబంధం కాదు. అద్వైతం అంటే "కార్యకారణయోః అనన్యత్వమ్" అనే వాస్తవాన్ని శ్రీ వేదవ్యాసులు స్పష్టంగానే తెలియజేశారు. ఇది పరమ వేదాంత తాత్పర్యం. " వాచారంభరణం వికారో నామధేయం మృత్తికేత్యేవ సత్యమ్" అనే వేదాంత వాక్యంలో స్పష్టంగా చెప్పబడిన అర్థం ఇదే. "సదేవ, ఏకమేవ" అనే చోట్ల చెప్పబడిన విషయం ఇది –అని అంటారు, మన స్వామి భగవద్రామానుజులు. అందుచేత, "చేతనాచేతన విశిష్ట బ్రహ్మణః అద్వైతమ్ విశిష్టాద్వైతమ్" అనేది మన సిద్ధాంతంలోని పరమార్థం.

ఇక్కడ తప్పక తెలుసుకోవలసిన సత్యం ఒకటి ఉన్నది. మట్టికి వికారం కలుగుతున్నది. అది కుండగా మారుతున్నది. అయితే, బ్రహ్మకు వికారాన్ని ఒప్పుకొని, జగత్తుగా బ్రహ్మం పరిణమిస్తున్నట్టుగా చెబితే, నిర్వికారం బ్రహ్మ –అని వేదాంతం చెప్పే క్రమానికి విరోధం వస్తుంది. అందుచేత ఉపాదాన ఉపాదేయ భావం చెప్పేటప్పుడు శరీరాత్మ భావం తప్పక చెప్పి తీరాలి. శరీరాత్మ భావం చెప్పకుండా ఉపాదాన కారణత్వాన్ని నిర్వహించడం వీలు కాదు. "అవిద్యా విశిష్ట బ్రహ్మం జగదుపాదన కారణం" అని అద్వైతులు అంటారు. చేతన చేతన విశిష్ట బ్రహ్మం ఉపాదాన కారణం –అనేది మన సంప్రదాయం.

ఈ విధంగా విశిష్టమైన బ్రహ్మకే ఉపాదాన కారణత్వాన్ని చెప్పడం సాధ్యమవుతుంది. శుద్ధ బ్రహ్మకు ఉపాదాన కారణత్వాన్ని ఎవరూ చెప్పలేదు,

చెప్పలేరుకూడా. ఎందుకంటే, ఆ విధంగా చెబితే, "నిర్వికారం బ్రహ్మ "అనే వేదవాక్యం అర్థం లేనిదే అవుతుంది.

ఈ విధంగా మన సిద్ధాంతానుసారంగా మనం ఎల్లప్పుడూ పరమాత్మలో కూడినవారంగానే ఉన్నాము. అయితే. "ఇది లేకుండా భగవత్సంబంధం దుర్లభం" అని శ్రీవచనభూషణంలో శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు (సూత్రం– 440) అన్నారు. అంటే, ఆచార్య సంబంధం లేకపోయినట్లయితే భగవత్సంబంధం లేదు– అని దీని అర్థం. ఎల్లప్పుడూ జీవాత్మ పరమాత్మల నిత్యయోగం ఉన్నందువల్ల, అంటే, అనాది సిద్ధంగా భగవత్సంబంధం ఉన్నప్పుడు, "ఆచార్య సంబంధం లేకపోతే భగవత్సంబంధం ఏర్పడదు", – అని సూత్రకారులు వర్ణనం చేయడానికి అభిప్రాయం ఏమి? అని ప్రశ్నించుకొని, ఈ సూత్ర వ్యాఖ్యానంలో దీనికి స్వామి మణవాళ మహామునులు అత్యాశ్చర్యకరంగా వివరణాన్ని అనుగ్రహించారు. అది ఏమంటే, భగవంతునకు జీవునకు మధ్య ఉండే సంబంధం అనాది సిద్ధం. ఈ సంబంధాన్ని ఇకమీదట క్రొత్తగా ఏర్పరచేవారు ఎవరూ లేరు. అయితే, అతనికి మనకు మధ్య ఉండే నిరుపాధికమైన, ఏనాడు విడచి పోనటువంటి, విడదీయడానికి వీలు కాని సంబంధాన్ని మనం తెలియాలి కదా! ఇదే కదా ముఖ్యం! " ఉందన్నోడు ఉఱవేల్ నమక్కు ఇంగు ఒழிక్క ఒழிయాదు" అని గోదాదేవి పలికిన రీతిగా ఈ జీవాత్మ పరమాత్మల సంబంధాన్ని భగవంతుడు భావించినా పోగొట్టుకోవడం సాధ్యం కాదు. మనం కోరుకున్నా పోగొట్టుకోవడం వీలు కాదు. అతడు, మనము కలసి పోగొట్టుకోవాలని అనుకున్నా సాధ్యం కాదు. ఇటువంటి భగవత్సంబంధం మనకు అనేక విధాలుగా ఏర్పడి ఉన్నది– అనే విషయాన్ని శ్రీ పిళ్ళైలోకాచార్యులవారే అనుగ్రహించారు. తాము అనుగ్రహించిన 18 రహస్య గ్రంథాలలో ఒకటి అయిన నవవిధ సంబంధం అనే ప్రబంధంలో మనకు భగవంతునకు మధ్య ఉండే 9 విధాలైన సంబంధక్రమాలను చాలా ఆశ్చర్యకరంగా వివరించి చూపించారు.

"పితా చ రక్షకః శేషీ భర్తా జ్ఞేయో రమాపతిః,

స్వామ్యాధారో మమాత్మా చ భోక్తా చాద్యమనూదితః"

అనే విధంగా మనకు భగవంతుని మధ్య 1) విశేషణ విశేష్య సంబంధం, 2) రక్షక సంబంధం, 3) శేష శేషి సంబంధం, 4 భర్తృ భార్యా సంబంధం, 5)పితా పుత్ర సంబంధం, 6)జ్ఞాతృ జ్ఞేయ సంబంధం, 7)స్వస్వామి సంబంధం, 8)శరీర శరీరి సంబంధం, 9) ధార్య ధారక సంబంధం –అనే తొమ్మిది విధాలయిన సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఈ విధంగా మనం ఏనాటికీ, ఎల్లప్పటికీ భగవంతునితో కూడినవారంగానే ఉన్నా, అతనికి మనకు మధ్య ఉండే సంబంధాన్ని ఒక ఆచార్యుడు తెలియజేస్తేనే మనం తెలియగలం తప్ప, మనంగా తెలిసికోవడం సాధ్యం కాదు. అందుకే భగవంతునకు, మనకు మధ్య ఉండే సంబంధాన్ని గూర్చిన జ్ఞానాన్ని అనుగ్రహించేవారు ఆచార్యులు అవుతున్నారు. ఆచార్యుల మూలంగా ఈ అర్థాలను తెలిసికొని తరించాలి. ఇందుకోసమే పంచసంస్కారం అనే ఒక క్రమాన్ని అనుష్ఠానంలో మనం పెట్టుకున్నాము. ఆచార్యుల మూలంగా ఈ పంచసంస్కారాలను పొంది, భగవానుని చరణారవిందాలను ఆశ్రయించి ఉజ్జీవించాలి. ఇదే భగవద్రామానుజుల దర్శనం అనబడే మన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత శ్రీవైష్ణవ సంప్రదాయంలోని సారం –అనేది పెద్దలు మనకు చేసిన ఉపదేశం, మహోపకారం.

ఆళ్వార్ ఎంబెరుమానార్ జీయర్ తిరువడిగళే శరణమ్